

آمریکا در تقابلی حفظ نظام تک قطب

مصاحبه

دکتر آندره کورتونوف
دیپلمات برجسته روس و مدیرکل
شورای امور بین‌المللی روسیه

آندره کورتونوف؛ دیپلمات برجسته روس و مدیرکل شورای امور بین‌المللی روسیه در مصاحبه‌ای که با مرکز مطالعات راهبردی آمریکا داشت ضمن تأکید بر تلاش آمریکا برای حفظ نظام تک قطبی، معتقد است که در آینده نزدیک شاهد خیزش رهبران منطقه‌ای به ویژه کشورهای موسوم به جنوب جهانی از جمله هند، ایران، برزیل، ترکیه، اندونزی خواهیم بود. همچنین وی اشاره کرد که جنگ اوکراین بسیاری از معادلات جهانی را تغییر داد و موجب تشکیل اتحادها و ائتلاف‌های جدید در بین برخی کشورهای جهان شد و این جنگ موجب شد تا فرضیه تغییر نظم جهانی و شکل‌گیری نظم جدید تقویت شود.

۳. از نظر شما، آیا احتمال وقوع جنگ در شرایط گذار از نظام تک قطبی وجود دارد و چه طرف‌هایی در چنین جنگی، درگیر خواهند بود؟

وقوع یک جنگ جدید دیگر، همیشه امکان پذیر است که می‌تواند در هر نقطه‌ای از جمله در شرق آسیا، خاورمیانه یا آفریقا رخ دهد. به نظر می‌رسد درگیری آمریکا و چین بر سر تایوان خطرناک باشد، زیرا پیامدهای جهانی متعددی خواهد داشت. علاوه بر این، همچنین، ممکن است در آینده، شاهد جنگ‌های داخلی بسیاری باشیم که به دلیل دخالت خارجی پیچیده‌تر شده‌اند؛ مانند آنچه امروز در لیبی یا سوریه وجود دارد.

۴. پیش‌بینی شما از آینده رقابت روسیه و ناتو چیست و این مسئله، چطور بر رقابت چین و ایالات متحده، تأثیرگذار خواهد بود؟

روسیه و ناتو برای مدت طولانی در حالت تقابل خواهند بود. ما فقط می‌توانیم امیدوار باشیم که هر دو طرف، در نهایت بر روی قوانین خاصی برای این رویارویی به توافق برسند تا خطرات و هزینه‌های مرتبط با آن کاهش یابد. چین از روسیه در مخالفت با ناتو، حمایت خواهد کرد، اما این کشور، کاملاً مراقب خواهد بود که ایالات متحده را تا حد ممکن تحریک نکند.

۱. سیاست‌های غلط آمریکا در دهه‌های اخیر و ورود به جنگ‌های پرهزینه در خاورمیانه، موجب تقویت فرضیه افول قدرت و تأثیرگذاری این کشور شد. به نظر شما، جایگاه جهانی ایالات متحده آمریکا در سال‌های آینده، به چه صورت خواهد بود؟

ایالات متحده تلاش می‌کند تا جهان تک قطبی را به همان شکلی که حدود بیست و پنج تا سی سال گذشته بوده است، بازگرداند. ممکن است این کشور در این راستا به موفقیت‌های تاکتیکی نیز دست یابد؛ به عنوان مثال، احتمالاً برای مدتی تلاش اتحادیه اروپا برای خودمختاری استراتژیک را سرکوب کند. با این حال، از نظر استراتژیک، جهان تک قطبی آینده‌ای ندارد، زیرا توازن قوا در نظام بین‌الملل از آغاز قرن بیست و یکم، به شدت تغییر کرده است.

۲. به نظر می‌رسد جنگ اوکراین موجب شکل‌گیری روابط و ائتلاف‌های جدید در عرصه بین‌المللی شد. فکر می‌کنید که مختصات نظم نوین جهانی متأثر از تحولات اخیر، به چه شکل است و بازیگران تأثیرگذار، چه کشورهایی خواهند بود؟

احتمالاً در آینده، نزدیک شاهد خیزش رهبران منطقه‌ای به ویژه کشورهای موسوم به جنوب جهانی باشیم. به نظر می‌رسد کشورهایی مانند هند، ایران، برزیل، ترکیه و اندونزی، بیش از هر زمان دیگری فعال خواهند شد. علاوه بر این، چین به عنوان رقیب سرسخت ایالات متحده، دستاوردهای بیشتری از این شرایط کسب خواهد کرد. با این حال، من همچنان در مورد اتحادیه‌های شکل گرفته جدید تردید دارم و به نظر می‌رسد، ائتلاف‌های موقعیتی و موقتی در سیاست جهانی، رواج بیشتری یافته است.